

ZAKRES ZADAŃ WYKONAWCY

I. Kontekst badawczy

Projekt „Szkoła Kluczowych Kompetencji. Program rozwijania umiejętności uczniów szkół Polski Wschodniej” jest ponadregionalnym, kompleksowym, innowacyjnym przedsięwzięciem obejmującym 5000 uczniów z 50 szkół ponadgimnazjalnych i policealnych z Polski Wsch. Jego realizacja ma zaowocować stworzeniem i wdrożeniem systemowego rozwiązania modelu systemu rozwijania kompetencji kluczowych uczniów.

Projekt przewiduje dostosowanie do lokalnych potrzeb i wdrożenie ponadregionalnych programów rozwijania umiejętności uczniów w zakresie kompetencji kluczowych, ze szczególnym uwzględnieniem nauk matematyczno-przyrodniczych, technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT), języków obcych, przedsiębiorczości. Na terenie Polski Wschodniej występuje nierówność szans edukacyjnych, bariery dostępu do kształcenia na wysokim poziomie, zwłaszcza na terenach wiejskich, niewielkie możliwości rozwijania w szkołach potencjału zawodowego dostosowanego do potrzeb rynku pracy. Według diagnozy zawartej w PO KL procesy restrukturyzacyjne spowodowały, iż „szkolnictwo zawodowe znajduje się w niekorzystnej sytuacji w ramach lokalnych polityk oświatowych, które często pomijają aspekt dostosowania struktury edukacji na szczeblu lokalnym do wymogów i prognoz rynku pracy”. Jednocześnie wzrasta popyt na kształcenie zawodowe powiązane z potrzebami rynku pracy. Według danych CKE problemem jest widoczna różnica w osiągniętych wynikach egzaminów na niekorzyść uczniów w liceach profilowanych i szkołach zawodowych. Istotnym problemem są również gorsze warunki dostępu do zajęć specjalistycznych oraz pozalekcyjnych uczniów szkół wiejskich. Uwidoczniają się istotne zróżnicowania regionalne w zastosowaniu ICT w edukacji na niekorzyść regionów wschodnich. Skala, zakres i struktura projektu uwarunkowane są potrzebami, specyfiką obszaru Polski Wschodniej, realną kwotą do pozyskania w ramach konkursu.

UZASADNIENIEM POTRZEBY REALIZACJI PROJEKTU są wskazane powyżej problemy oraz konieczność rozwijania kompetencji kluczowych oraz potencjału absolwentów pod potrzeby gospodarki opartej na wiedzy i rynku pracy, a ślad za tym poprawa jakości oferty edukacyjnej w szkołach ponadgimnazjalnych o profilu zawodowym. Kompetencje kluczowe są dla uczniów tego typu szkół SZANSĄ na rozwój zawodowy.

PROBLEMEM OGÓLNYM jest: niewystarczający poziom rozwoju kompetencji kluczowych uczniów szkół ponadgimnazjalnych i policealnych w zakresie: ICT, języków obcych, przedsiębiorczości, nauk przyrodniczo-matematycznych w Polsce Wschodniej w odniesieniu do potrzeb dynamicznego rynku pracy i gospodarki opartej na wiedzy.

PROBLEMAMI SZCZEGÓŁOWYMI są:

- Niewystarczająca dostępność do efektywnych i innowacyjnych form rozwijania kompetencji kluczowych uczniów,
- Zbyt niski poziom kompetencji kluczowych i umiejętności w odniesieniu do potrzeb rynku pracy i gospodarki opartej na wiedzy.

CELE PROJEKTU: Powyższe zidentyfikowane problemy zostaną rozwiązane poprzez osiągnięcie następujących celów projektu:

CEL OGÓLNY projektu:

- Podniesienie poziomu kompetencji kluczowych uczniów szkół ponadgimnazjalnych i policealnych w Polsce Wschodniej umożliwiające im aktywne uczestnictwo w rynku pracy i gospodarki opartej na wiedzy.

CELE SZCZEGÓLNE projektu:

- Zwiększenie dostępności do efektywnych i innowacyjnych form rozwijania kompetencji kluczowych uczniów,
- Wsparcie procesu rozwijania poziomu kompetencji kluczowych i umiejętności w odniesieniu do potrzeb rynku pracy i gospodarki opartej na wiedzy.

Projekt jest SZANSĄ na efektywne wdrożenie innowacyjnych programów rozwijających kompetencje kluczowe uczniów, zwłaszcza na terenie marginalizowanej społecznie i gospodarczo Polski Wschodniej, proponując rozwiązania systemowe wypracowane w ramach tego właśnie projektu.

ZAPOTRZEBOWANIE na projekt i działania w nim przewidziane jest znaczne. Na podstawie „Analizy potrzeb edukacyjnych uczniów w zakresie kompetencji kluczowych” przeprowadzonej w kwietniu 2008 r. określono strukturę i skalę działań w projekcie, aby zapewnić jego REALNOŚĆ i WYKONALNOŚĆ.

UZASADNIENIE ZGODNOŚCI CELÓW Z ZAŁOŻENIAMI I DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Projekt jest ZGODNY z:

- celami PO KL, z jego celem strategicznym 4: Upowszechnienie edukacji społeczeństwa na każdym etapie kształcenia przy równoczesnym zwiększeniu jakości usług edukacyjnych i ich silniejszym powiązaniu z potrzebami gospodarki opartej na wiedzy
- z założeniami Priorytetu III i z celem Działania 3.3 PO KL. Projekt jest koherentny z Planem działania 2007-2008 dla Priorytetu III. Projekt jest również spójny ze strategiami rozwoju województw wschodnich.
- ze Strategią Rozwoju Edukacji na lata 2007-2013, celami odnowionej Strategii Lizbońskiej.
- wpisuje się równocześnie w założenia dokument: ZALECENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY W SPRAWIE KOMPETENCJI KLUCZOWYCH W PROCESIE UCZENIA SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE.
- projekt jest istotnym ELEMENTEM REALIZACJI ZAŁOŻEŃ Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego Polski Wsch. do roku 2020 opracowanej przez MRR w maju 2008r.

- projekt jest zgodny z działaniem 5.29 służącym realizacji zamierzeń strategicznych: Podwyższenie ogólnego poziomu kwalifikacji i umiejętności osób mających gorszy start edukacyjny w oparciu o zwiększenie roli kompetencji kluczowych i zwiększenie elastyczności oferty edukacyjnej na poziomie zawodowym i policealnym.

II. Cele usługi badawczej

Celem głównym usługi badawczej jest:

1. Ewaluacja postępów uczniów w zakresie kompetencji kluczowych jest kluczowym elementem realizacji projektu pod względem zapewnienia jakości i możliwości zarządzania procesem wdrażania programów kompetencji kluczowych. Daje możliwość bieżącej i okresowej obserwacji progresu uczniów, pozwala na bieżące modyfikacje. Wypracowane modele ewaluacji będą upowszechniane i będą decydowały o trwałości rezultatów projektu.
2. Ewaluacja ma na celu pokazanie ewolucji ucznia uczestniczącego w zajęciach realizowanych dostosowanych do jego potrzeb i możliwości. Projekt ma „żyć potrzebami ucznia”.

III. Przedmiot zamówienia

Zamówienie obejmuje:

- opracowanie metodologii ewaluacji
- opracowanie narzędzi badawczych,
- dobór próby badawczej,
- zbadanie poziomu kompetencji kluczowych danej klasy/uczniów na wejściu i wyjściu, zarówno pod względem rezultatów twardych, jak i miękkich.
- zbadanie wpływu poszczególnych działań w ramach projektu na rozwój kompetencji kluczowych
- przeprowadzenie ewaluacji postępów uczniów w zakresie kompetencji kluczowych, która będzie miała charakter ewaluacji ex-ante; on-going; ex-post. Przeprowadzone zostaną analizy ilościowe i jakościowe,
- sformułowanie rekomendacji
- napisanie raportów cząstkowych i raportu końcowego

W ramach realizowanych zadań do Wykonawcy należy:

- Operacjonalizacja celów badania
- Szczegółowe opracowanie metodologii badania w oparciu o wytyczne zawarte w pkt. IV zakresu zadań oraz wskazania Zamawiającego
- Przygotowanie narzędzi do części ilościowej i jakościowej badania

- Ostateczny dobór próby badawczej
- Przeprowadzenie badań
- Opracowanie raportu zawierającego wnioski z badania i rekomendacje

IV. Zadania Wykonawcy

4.1 Opracowanie kluczowych pytań badawczych

4.1.1 Opracowanie kryteriów ewaluacyjnych

4.1.3 Zaprezentowanie wskaźników ilościowych i jakościowych

4.1.4 Analiza źródeł zastanych (desk research)

Celem analizy jest zebranie informacji na temat: wyników egzaminów uczniów (zawodowych i maturalnych), prognoz dotyczących luk kompetencyjnych w wykształceniu, prognoz dotyczących zapotrzebowania na poszczególne zawody, losy absolwentów szkół zawodowych – objętych projektem.

W analizie powinny zostać wykorzystane między innymi:

- Raporty dotyczące wyników egzaminów;
- Publikacje czasopism branżowych;
- Ogólnodostępne wyniki badań oraz analiz;
- Wyniki IPD uczniów
- Dostępne wyniki badań kondycji szkół zawodowych oraz kierunków kształcenia.

Ze względu na dużą zmienność rynku (czynniki demograficzne, zmiany technologiczne, migracje itp.) źródła poddane analizie powinny się ograniczać do źródeł powstałych po 1 stycznia 2005 roku. Ostateczna lista źródeł poddanych analizie będzie podlegała akceptacji Zamawiającego.

Po zakończeniu tej części badania Wykonawca przedstawi Zamawiającemu raport cząstkowy, w którym zawarty zostanie opis badanej problematyki, przedstawione dostępne dane statystyczne, oraz wstępna analiza. W szczególności, na podstawie przeanalizowanego materiału, wykonawca udzieli odpowiedzi na pytania badawcze zgodnie z pkt. II zakresu zadań. Ponadto Wykonawca doprecyzuje obszary wskazane do dalszego zbadania w ramach badań jakościowych i ilościowych.

4.2 Badanie jakościowe

Celem badania jest zdobycie danych o charakterze jakościowym w zakresie wdrażania kompetencji kluczowych, a także m.in.: określenia nowych kierunków na rynku pracy, wskazanie kierunków kształcenia wynikających z zapotrzebowania pracodawców, które rozwijane są w szkołach w niedostatecznym stopniu oraz zebranie opinii na temat poszukiwanych na rynku zawodów, kwalifikacji, kompetencji w szczególności kompetencji kluczowych. W badaniu powinny zostać zebrane opinie m.in. następujących ekspertów:

- osób zajmujących się planowaniem kierunków kształcenia i zatwierdzających kierunki kształcenia

- przedstawiciele środowiska przedsiębiorstw
- przedstawiciele nauki zajmujący się rozwojem kapitału ludzkiego;
- środowiska lokalnego
- przedstawiciele stowarzyszeń i innych organizacji non-profit zajmujący się rozwojem kapitału ludzkiego.

W ramach badania jakościowego Wykonawca zrealizuje następujące zadania:

4.2.1 Przygotuje narzędzia do badania jakościowego – scenariusze indywidualnych wywiadów pogłębionych (IDI) oraz scenariusze zogniskowanych wywiadów grupowych (FGI). Ostateczny kształt narzędzi zostanie uzgodniony i zaakceptowany przez Zamawiającego.

4.2.2 Przeprowadzi indywidualne wywiady pogłębione (IDI), z nauczycielami i rodzicami. Powinno zostać przeprowadzonych nie mniej niż 50 wywiadów.

4.2.3 Przeprowadzi zogniskowane wywiady grupowe (FGI). Powinno zostać zorganizowane minimum 5 wywiadów grupowych.

Po zakończeniu części jakościowej badania Wykonawca prześle raport cząstkowy, w którym zawarty będzie opis przebiegu badania jakościowego, opis metodologii oraz główne wnioski z przeprowadzonych badań.

Wyniki badania jakościowego zostaną wykorzystane przy przygotowaniu narzędzia do badania o charakterze ilościowym.

4.3 Badanie ilościowe

W badaniu ilościowym wykonawca:

4.3.1 Przygotuje narzędzie, które będzie służyło przeprowadzeniu badań. Przy przygotowaniu narzędzia Wykonawca uwzględni wnioski z przeprowadzonych badań jakościowych. Ostateczny kształt narzędzia zostanie uzgodniony i zaakceptowany przez Zamawiającego.

4.3.2 Przeprowadzi badanie ilościowe na adekwatnie dobranej próbie badawczej uczestników biorących udział w Projekcie. Lista Szkół zakwalifikowanych do projektu znajduje się na portalu internetowym www.kluczowe-kompetencje.pl lub siedzibie WSEI.

„Grupę docelową stanowi 5000 uczniów - uczestników projektu ogółem. Grupę docelową stanowi również 50 szkół jako oczywisty odbiorca wsparcia powiązany z uczniami oraz ok. 150 nauczycieli z tych szkół. STRUKTURĘ GRUPY DOCELOWEJ tworzą uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, w szczególności o profilu zawodowym oraz szkół policealnych. W każdym z województw projektem zostanie objęta taka sama liczba szkół – 10 z województwa lubelskiego, podkarpackiego, świętokrzyskiego, podlaskiego oraz mazowieckiego”

Ostateczny kształt narzędzia zostanie uzgodniony i zaakceptowany przez Zamawiającego.

4.3.3 Po zakończeniu badania ilościowego Wykonawca przygotowuje raport cząstkowy z badań zawierający zestawienie tabelaryczne danych oraz główne wnioski z przeprowadzonych badań i rekomendacje z każdego badania.

4.4. Przygotowanie Raportu Końcowego z projektu.

Efekty projektu zostaną zawarte w Raporcie Końcowym opracowanym przez Wykonawcę po zakończeniu wszystkich etapów badania. Raport Końcowy powinien zawierać:

1. Cele badania wraz z ich operacjonalizacją
2. Opis metodologii i sposobu realizacji badania
3. Omówienie głównych wyników badań wraz z odpowiedziami na pytania badawcze
4. Praktyczne rekomendacje służące właściwemu ukierunkowaniu i maksymalizacji wartości wsparcia, udzielanego w ramach Projektu
5. Raport powinien zawierać – obok tekstu – także wykresy i tabele wykonane w programie MS Word i MS Excel.

V Harmonogram realizacji usługi badawczej

- 5.1 Wykonawca przedstawi szczegółowy harmonogram realizacji poszczególnych badań oraz realizacji usługi badawczej jako całości.
- 5.2 Harmonogram powinien przedstawiać w sposób precyzyjny i przejrzysty działania zaplanowane w ramach usługi badawczej celem umożliwienia bieżącego monitorowania umowy oraz zapewnienia weryfikacji osiągania poszczególnych celów usługi badawczej.
- 5.3 Harmonogram powinien być przedstawiony w formie wykresu, który pozwoli na kontrolowanie realizacji projektu, np. w formie wykresu Gantt'a
- 5.4 Harmonogram poszczególnych badań powinien zawierać m.in. następujące informacje:
  - czas trwania poszczególnych badań i analiz,
  - termin opracowania poszczególnych narzędzi badawczych,
  - termin przygotowania raportów cząstkowych i z badań i przekazania wyników badania Zamawiającemu,
  - termin przygotowania raportu końcowego i jego przekazania Zamawiającemu,
  - szacunkowy koszt wykonania poszczególnych badań i analiz.

VI. Specyficzne wymagania dotyczące realizowanych badań

- 6.1 Wykonawca zapewni ciągłą kontrolę jakości pracy ankieterów, koordynatorów i moderatorów podczas działań prowadzonych w terenie.
- 6.2 Wykonawca jest zobowiązany przeprowadzić szkolenia dla ankieterów oraz osób przeprowadzających wywiady. Wykonawca jest zobowiązany

poinformować Zamawiającego o terminie szkolenia minimum 5 dni przed jego terminem. Zamawiający zastrzega sobie prawo do uczestnictwa w szkoleniu.

6.3 Stosowane narzędzia badawcze powinny umożliwiać rzetelne i zgodne z założeniami przeprowadzenie badań. Ostateczne wersje narzędzi badawczych muszą uzyskać akceptację Zamawiającego. Zamawiający zaakceptuje narzędzia (bądź zgłosi do nich uwagi) w ciągu 10 dni od ich przedstawienia przez Wykonawcę.

6.4 Zamawiający zastrzega sobie prawo do kontroli badania na każdym etapie.

VII. Specyficzne wymagania dotyczące wyników badań

7.1 Wykonawca opracuje i dostarczy Zamawiającemu raporty cząstkowe z każdego badania (5 raportów) oraz raport końcowy w formie wydruku oraz w formie elektronicznej, zgodnie z terminami, podanymi w harmonogramie usługi badawczej. W ciągu 7 dni od daty złożenia Raportu Końcowego Wykonawca dokona w siedzibie Zamawiającego prezentacji wyników badania.

7.2 Raporty cząstkowe i raport końcowy muszą uzyskać akceptację Zamawiającego. W przypadku braku akceptacji Wykonawca jest zobowiązany dokonać korekty raportu zgodnie z zaleceniami Zamawiającego w ciągu maksimum 14 dni od daty otrzymania uwag.

7.3 Raporty będą zawierać sprawozdanie z przeprowadzonych działań, analizę treści przeprowadzonych wywiadów i zgromadzonego materiału oraz wnioski. Raporty powinny w sposób syntetyczny i precyzyjny odnosić się do kwestii stanowiących istotę badania (patrz pkt. II zakresu zadań).

7.4 Raport końcowy zawierać będzie następujące załączniki:

- a) szczegółowy opis metodologii badania,
- b) szczegółową listę raportów/opracowań wykorzystanych w badaniu danych zastanych (desk reserach)
- c) kwestionariusze do badań ilościowych i scenariusze wywiadów do badań jakościowych,
- d) nagrania wywiadów jakościowych,
- e) zestawienie tabelaryczne wyników badania ankietowego
- f) dane z badania ankietowego zagregowane w postaci bazy w formacie SPSS, STATISTICA lub EXCELL. Baza zostanie dostarczona Zamawiającemu nie później niż 5 dni przed terminem złożenia raportu końcowego.